

HÍREK, BESZÁMOLÓK

AZ ORSZÁGÉPÍTŐT KIADÓ Kós Károly Alapítvány kuratóriumának elnöke, Sáros László, titkára, Tenkács Márta augusztus 31-ével lemondtak tisztségükről, ahogy erről előző számunkban hírt adtunk. A szerkesztőség hálásan köszöni Sáros László és Tenkács Márta áldozatos munkáját, amely a nyugodt szerkesztőmunka feltételeit éveken át biztosította.

A Kós Károly Egyesülés megválasztotta az új kuratóriumot: elnöke Ertsey Attila, tagjai Erhardt Gábor és Herczeg Ágnes. Az Alapítvány titkára Andorkáné, Haáb Katalin, akinek levelezési címe: Artbureau Kft. 1065 Nagymező utca 4. telefon: 3220-677, e-mail: haabk@freestart.hu. Az Alapítvány hivatalos címe: 1034 Kecse utca 25. Az *Országépítő* szerkesztője, Gerle János; postacím: 1124 Margaréta u. 6., telefon: 2139-837 vagy 30/2448-935; e-mail: gerlej@mail.datanet.hu

A KÓS KÁROLY ALAPÍTVÁNY köszönetet mond mindazoknak, akik 2003-ban személyi jövedelemadójuk 1 százalékával támogatták. Az ebből a forrásból befolyt 113.191.- forintot a Kós Károly Egyesülés Vándoriskolája határainkon túlról érkezett hallgatójának ösztön-díjára fordítottuk. Kérjük, hogy 2005-ben is támogassák idei adójukból Alapítványunk célkitűzéseit. Adószámunk: **19193580-2-42.**

SÁROS LÁSZLÓT tüntette ki az idei Főépítési Konferencia *Az év főépítész* címmel. A szeptemberi sümegi találkozón másik kitüntetettje a nyugalomba vonuló Fejér megyei főépítész, Beniczky Péter.

A VÁNDORISKOLA felvételi vizsgájára és a végzett vándorok diplomázására szeptember 4-én került sor. Az új diplomások: Krieger Orsolya, Fábíán-Rigó Tamás és Salamin Pál bemutatására következő számunkban visszatérünk. A felvételin sikerrel szerepelt Balogh Miklós (BME), Nagy Lívía (BME), Órfi József (YYMF), Papp Dávid Béla (YYMF) és Terdik Bálint (BME), akiket örömmel köszöntünk a vándoriskolások között.

A KISPESTI WALDORF ISKOLA általános iskolai tanulmányait befejező osztálya nyáron Erdélyben járt. Gazdag programunkból néhány érdekes élményről adunk tájékoztatást. Vendégül láttak a sepsiszentgyörgyi Waldorf iskolások, fogadott bennünket a 16 fős osztály és tanítóik. Nehezen indult a beszélgetés, aztán mikor előkerültek a három évvel ezelőtti Waldorf-olimpia élményei, átszakadt a tartózkodás gátja. Annak idején többen egy „városállam” lakói és versenyzői voltak, így lassanként egymásra ismertek a gyerekek. Sorolták a székelyföldi magyar Waldorf iskola nehézségeit, ilyen természetesen a nagy hagyományú magyar kollégiumok elszívó hatása, a tanárhány és a román oktatási struktúrából adódó akadályok. A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színházban Brecht: *Jóembert keresünk* című színdarabját láttuk, a konzervatív színházi előadásokon nevelkedett anyaországi tanulók számára katartikus élmény volt az előadás. Piskiben (Sirmia) a román nyelvű Waldorf iskola az országban a legnagyobbak közé tartozik: 12 évfolyamos intézmény már érettségizett tanulókkal. Hunyad megye, a Zsil völgye, ahonnan a gyerekek jönnek, a legszegényebb vidékek közé tartozik Romániában. A tantermeik a svájci hadseregtől levetett gyorsan felállítható és szállítható barakkok, amelyeket ajándékba kapott az intézmény, mégis bensőséges hangulatot árasztanak. Idehaza biztosan nem tanítanának ilyen közegben a tanárok, a padló recseg-ropog, mikor rálépünk, a lambériát a középiskolás diákok készítették kézműves foglalkozásként, az új épületet, amelyben a középiskolás osztályok és a műhelyek vannak, a gyerekek maguk csinálták az ácsmunkától a belső berendezésig. Nem véletlen, hogy nyaranta a tanárok számára itt tartják a kézműves továbbképzést. (Zajti Ferenc)

AZ YBL EGYESÜLET augusztus végén alkotótáborot szervezett Gerlán, ahol a résztvevők az Ybl Miklós tervezte Wenckheimkastélyt mérték fel és ismerkedtek a helyreállítás elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Munkájuk eredményét kiállításon mutatták be az N&n Galériában.

TUSNÁD KÖZPONTJÁBAN épül Székelyföld első borvízmúzeuma. Az épületet a Csíki Természetjáró és Természetvédő Egyesület belga pályázati pénzekből, Esztány Győző tervei alapján építi. A belső kiállítást Jánosi Csaba, valamint a Pagony Táj- és Kertépítész Iroda készíti, a munkálatokban segítséget nyújt a Csíki Székely Múzeum és Magyar Állami Földtani Intézet. A kiállítás magyarországi pályázati pénzekből, és magánadományokból készül. A Borvízmúzeum építését a tér rendezése követi, ahol a falu védőszentjének szobra kerül elhelyezésre.

A PAGONYIRODA KIÁLLÍTÁSA Makón, a Városháza kiállítótermében, szeptember 9-étől a hónap végéig tekinthető meg.

AZÉRT A VÍZ AZ ÚR? címmel Mányi István szervezésében több múzeum (Duna Múzeum, Esztergom; Sóstói Múzeumfalva, Nyíregyháza; Tűzoltó Múzeum; Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre) összefogásával valósult meg a beregi árvízi újjáépítést bemutató kiállítás a Szentendrei skanzen új fogadóépületében. A gazdagon installált bemutató a hazai árvizek és vízgazdálkodás történetét ismertető tablókkal indult, videofilm mutatta be a 2002-es árvíz pusztításait és tervek és fényképek az egyedülállóan sikeres újjáépítést.

A HILD-YBL ALAPÍTVÁNY *Romantikus kastély* címen jelentette meg a Komárik Dénes építészettörténész 75. születésnapját köszöntő emlékkönyvét. A Vadas Ferenc szerkesztette több mint 600 oldalas kötet a XIX-XX. századi építészeti témakörével foglalkozó 48 tanulmányt közöl.

GRADOTVORCI – VÁROSTEREMTŐK címmel jelent meg Szabadkán Gordana Prcic Vujnović, Viktorija Aladžić és Mirko Grlica könyve. Alcíme: Szabadkai lakóépületek a barokktól a modernizmusig. A szerb-magyar nyelvű kötet hetven építészetiileg jelentős épület részletes leírását tartalmazza várostörténeti, telektörténeti, családtörténeti adatokkal és képekkel, egyszerre építészettörténeti adattár és kultúrtörténeti olvasmány. Kibontakozik belőle a XIX-XX. századi, természete szerint multikulturális város élete és fejlődésének legnagyobb ívű szakasza. A kiváló minőségben előállított könyv címében ott áll a folytatást ígérő I. szám. Nagyszerű volna, ha teljesebbé válna az így is példamutató kutatási eredmény, amelyhez igen nehéz körülmények között jutottak el a szerzők.

A WALDORF-PEDAGÓGIA ÉS A KORPROBLÉMÁK címmel jelentette meg a Natura Budapest kiadó G. Ekler Ágnes, a szombathelyi iskola tanára írását. A kis füzet méretű kiadvány nem a méretei, inkább a tartalma révén válik tekintélyes súlyúvá a hazai pedagógiai irodalomban. Az antropozófiai kutatások eredményeire építve rendkívüli érzékenységgel vezeti az olvasót, gondolkodásra serkent, állásfoglalásra készítet, hogy észrevegyük a magunkban rejlő akadályokat, nehézségeket. Mindezt finom iróniával, kedves humorral. Az önismeretre serkentő könyv nemcsak egyszeri olvasásra való; tovább kell gondolni, mert aki nem teszi meg ezt a korántsem könnyű lépést, annak számára az érdekes olvasmányon túl több haszonnal nem jár Ekler Ágnes írása, a szándék, melyből a tanulmány született, hogy mélyreható belső változásokat segítsen előidézni, nem fog érvényesülni. A könyv kapható a Szabad Gondolatok Házában, 1089 Budapest, Bláthy Ottó utca 41. (Zajti Ferenc)

A LENDVAI (SZLOVÉNIA) MAGYAR MŰVELŐDÉSI HÁZAT, Makovecz Imre munkáját szeptember 18-án adják át rendeltetésének. A tervezés 1991-ben kezdődött, a végleges változatos kiviteli terve 1995-re készült el. Az építkezés közel tíz éven át folyt a szlovén államtól rendelkezésre bocsátott összeg többszörös kivitelezői lenyúlása miatt. Az épület előcsarnokában és nézőterén a régió hagyományos, már eltűnt parasztházainak homlokzat-másolatai alkotják a térfalakat.

A POLGÁRI KÖRÖK SZÉKHÁZÁT augusztus 22-én adták át a Visi utca 6. sz. alatti épület átalakításával. A terveket a TRISKELL kft. részéről Csemyus Lőrinc és Parragi Tamás készítette, a beruházást a Csíky és Társa cég végezte.

AZ EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM kollégiumának új számnyát, Krizsán András tervét a tanévnyitó alkalmából, szeptember 17-én avatta fel Szebik Imre püspök.

MEDGYASZAY ISTVÁN száz évvel ezelőtti Székelyföldi felmérő útjának vonalát járta végig augusztusban egy fiatalokból álló csapat, hogy megkeresse a Medgyaszay által egykor felmért, lerajzolt épületeket, amelyek a Malonyay Dezső-féle könyvsorozat első kötetében jelentek meg. A Székelyudvarhely-Bikafalva-Bögöz-Agyagfalva-Décsfalva-Nagygalambfalva-Betfalva-Székelykeresztúr-Rugonfalva-Kiskede-Nagykede-Székelyszentmiklós-Siménfalva-Kiskadács-Nagykadács-Kobátfalva-Tarcsafalva-Csehétfalva-Firtosváralja-Énlaka-Etéd-Siklód-Küsmöd-Körispatak útvonalon felmérési rajzokat és fényképfelvételeket készítettek régi lakóházakról, gazdasági épületekről. A Medgyaszay által készített rajzok azonosítása során két épületet viszonylagos épségben sikerült megtalálni. A Varga Péter közlekedésmérnök hallgató szervezte emléktúra résztvevői voltak: Csíki Barna, Dimény Gábor, Jeszenői Petra és Kovács Dávid építészhallgatók, Havay Viktória néprajz szakos egyetemi hallgató és Varga Erzsébet gimnazista.

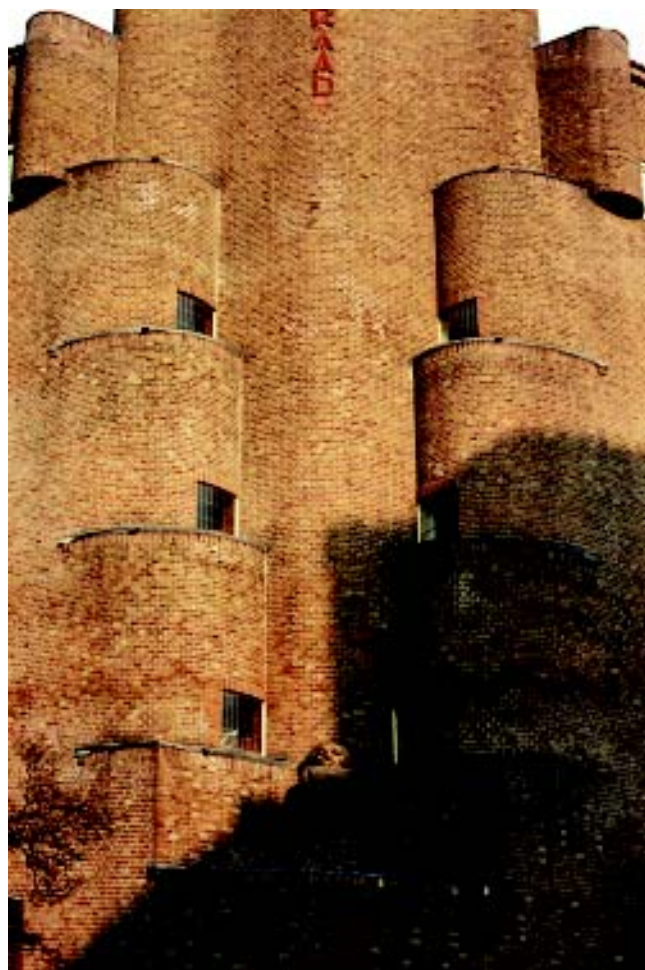

Medgyaszay István száz éve festett, székelyföldi akvarelljei Malonyay Dezső *A magyar nép művészete* első kötetében, és a Medgyaszay-emléktúrán (lásd a hírek között) készült felvételek ugyanazokról a házakról. Fent: Kobát-Demeterfalva, Szász Zsigmond háza „kieresztés, mögötte deckás tornác, a tornác végén tejpóc”. Lent: Kobát-Demeterfalva, Farkas János háza „az életből (udvarból) tekintve”

A szecessziótól az expresszionizmusig Josef Hoffmann: Stoclet-palota, Brüsszel, 1905–09; Henry van de Velde: Művészeti főiskola (Bauhaus), Weimar, 1904–11; Peter Behrens: Hoechst irodaház, Frankfurt, 1921; P. L. Kramer: De Dageraad lakótömb, Amszterdam, 1926–31.

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM – ŐSZI SZÁM – ÁRA 500 Ft.